

Ενας
Μαργαριτιώτης
θυμάται

Δύσκολα χρόνια

του θανάση
Αηδώνη-Νάκη

ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ: Από τη σχολική ζωή

Όταν έχεις αρκετή ζωή πίσω σου και αρκετά τρικυμισμένη, δεν μπορεί παρά να γυρίζεις στα περασμένα σου και να σταματάς σε γεγονότα που ο χρόνος δεν μπόρεσε να τα σβήσει, εκεί που ακόμα είναι ζωντανά μπροστά σου. Κι επειδή οι περισσότερες και πιο δυνατές μνήμες του ανθρώπου είναι στην παιδική του ηλικία, κι αρχίζουν από εκεί, που πολλές φορές είναι θαμπές και δεν μπορείς να ξεδιαλύνεις αν είναι φαντασία, όνειρο ή αληθινές, ψάχνεις στα περασμένα και σταματάς κάπου, που περισσότερο σου συντάραξε τότε τον κόσμο σου.

Λένε πως το να γυρίζεις πίσω και να θυμάσαι, είναι σημάδι γηρατειών. Μπορεί. Είναι γεγονός ότι όλα τα περασμένα αρχίζουν να γίνονται μνήμες και νοσταλγία από μια ορισμένη ώριμη ηλικία κι ύστερα.

Κι εγώ σήμερα, αφήνοντας τη σκέψη ν' αρμενίζει μακριά στο χρόνο, θα σταματήσω στην εποχή, που τη θεωρώ σταθμό της ζωής μου. Κι είναι αυτή η εποχή που ξεκινώντας, μια μικρή συντροφιά από παιδιά, πρώτη φορά για το σχολείο κάναμε κάθε μέρα μια πορεία μιας ώρας περίπου, όπου να φτάσουμε στο σχολείο μας και φυσικά άλλο τόσο να γυρίσουμε πίσω. Κι η μικρή μας συντροφιά από μαθητούδια, ζούσαμε τότε το δικό μας κόσμο, λίγο έξω απ' το χωριό, στο συνοικισμό Γερακάρι, εκεί στην ομορφιά της φύσης με παρέα τα λουλούδια τα λιβάδια με τ' απίθανα χρώματα, τον ολόγαλαζο ουρανό, τα πράσινα δένδρα τα πουλιά με την ασυναγώνιστη συναυλία τους και την ανέμελη παιδική ξενιασιά, κι οι χαρές μας τότε ήταν μεγάλες γιατί ήταν απλές.

Και κάθε πρωί, άβγαλτος ακόμα ο ήλιος, αγοροξυπνημένοι τρώγαμε το πεινυρό μας πρωινό και συγκεντρωνόμασταν στον τόπο που από την προηγούμενη ορίζαμε για να πάρουμε το δρόμο για το χωριό, για το σχολείο μας. Στο δρόμο χίλια δυο πράγματα κουβεντιάζαμε με την παιδική μας αφέλεια και τα λόγια μας ήταν τόσο απλά, όσο απλά είναι και τα παιδιά. Κι η ερμητιά στο δρόμο μας ζωντάνευε και ξυπνούσε απ' τις φωνές μας, κι οι λίγοι άνθρωποι που συναντούσαμε, απλοί κι εκείνοι σαν τη φύση μας, μας μιλούσαν κι ο κόσμος plátaine με τα καλά τους λόγια. Στηρίζονταν απάνω στην άτεχνη τραχιά μαγκούρα, ηλιοκαμένοι και κατάκοποι, μας έλεγαν ορμήνεις, για κουράγιο και μεγαλύτερη προσπάθεια, να μάθουμε γράμματα και να γίνουμε χρήσιμοι άνθρωποι. Πεντέξη ήμασταν όλα κι όλα και μας έδενε σφιχτά η κοινή μοίρα κι ήμασταν σαν αδελφία. Διψασμένα για καλύτερη της ζωής μας κι έχοντας μπροστά μας το μίζερο σήμερα βάζαμε φτερά στα πόδια μας και δύναμη στην παιδική μας καρδιά, και δε θυμάμαι να παραπονεθήκαμε ούτε μια φορά γι' αυτή μας την ταλαιπωρία. Δεν είχαμε άλλωστε άλλη εκλογή. Και τις κακουχίες μας εκείνες κουβεντιάζοντας τις μετουσιώναμε σε σπουδές, σε πλούτη, σε σπίτια δίπατα με κίσκι κι όμορφα μακρινά ταξίδια.

Ξεκινούσαμε με βροχή, με χιόνι, με δυνατό αέρα που πολλές φορές κόντευε να σηκώσει ψηλά τα μικρά μας κορμιά και κουνιόζαμε κατάχαμε ώπου να περάσει η μπόρα με αστραπές που μας θάμπωναν τα μάτια, κι άλλοτε πάλι με καφερό ήλιο που μας χτυπούσε κατακούτελα κι' έτρεχε ο ιδρώτας ποτάμι, αλλά και με τον χρυσό ήλιο της άνοιξης και την όμορφη μυρουδιά της. Κι όταν καμμία φορά καθόμασταν να ξεκουραστούμε κάτω στα πεζούλια στις ελιές λογοφέρναμε κι όλας, δίναμε κι από καμιά μπουνιά ο ένας στον άλλο ή καμιά κλωτσιά στις κνήμες κι αφήναμε στρίγκλισμα δυνατό απ' τον πόνο. Άλλοτε πάλι παλαίβαμε ποιος θα βάλει τον άλλο κάτω «να φάει η πλάτη χώμα» κι ευθύς αμέσως αγκαλιαζόμασταν και συμφιλιώναμε. Κι εγώ ήμουν ο πιο χειροδύναμος της παρέας κι έκαναν την ανάγκη φιλότιμο, με φοβόταν κι έτρεχαν για τη φίλια μου. Η κοινωνία μας σε σμικρογραφία!

Όταν τα βραδάκια με το ηλιόγερμα, γυρνούσαμε, την ώρα που ο γκίωνης και η κουκουβάγια άρχιζαν το θρήνο τους, κι η καρδιά μας γινόταν βαρεία μιλούσαμε για νεράιδες και φαντάσματα, για σκοτωμένους, που βογκάνε τη νύχτα, μας έπιανε τότε ανατριχίλα το βάζαμε στα πόδια να φτάσουμε όσο γίνεται πιο γρήγορα στο σπίτι μας. Κι η ζωή μας έτσι περνούσε δύσκολα μα ήρεμα μέχρι που ξέσπασε ο πόλεμος. Ο πόλεμος που τόσο συνταράζει την παιδική ψυχή και που οι μεγάλοι και το περιβάλλον τους αμφιβάλλω αν νιώθουν πόσο ανεπανόρθωτα σηματοδίνουν την τρυφερή παιδική ψυχή τέτοια γεγονότα.

Κι ακούγαμε από πολύ μακριά, απόκοσμα τα κροταλισματα κανονιών κι ύστερα νιώσαμε τον πόλεμο πολύ κοντά μας, τριγύρω μας, κι ήρθε κατόπιν το μαντάτο απ' την κοντινή Παραμυθιά ότι 49 παλληκάρια της, βρήκαν θάνατο τραγικό και κόπηκε η ανάσα όλης της περιοχής.

Στο ξύπνημα αυτής μου της θύμησης πρέπει να πω πως ήταν αφορμή και η φωτογραφία του πρώτου μου δασκάλου που με πολλή λεβεντιά στόλιζε το προηγούμενο φύλλο της αγαπητής μας εφημερίδας «Νέα του Μαργαριτίου». Ψηλός, στητός με αίτησια ματιά κι αρχοντική θωριά, δυνατός, υπερήφανος κι όμορφος σαν Ερμής. Ίδιος κι απaráλλαχτος όπως ήταν και στη ζωή του, όπως η μνήμη μου τον κρατά ζωντανεμένο. Προοδευτικός κι ανήσυχος οραματιζόταν μ' ενθουσιασμό, όπως όλοι οι νέοι, σε τέτοιες περιστάσεις, μια Πατρίδα ελεύθερη κι ένα κόσμο καλύτερο. Είχε υπερήφανες και σταθερές ιδέες για τη ζωή και τον τόπο. Και οι ιδεολογίες του ήταν δικές του και αναντίρρητο δικαίωμά του. Δεν είναι απαραίτητο να συμφωνούν οι άνθρωποι στις ιδεολογίες τους. Θυμάμαι πριν από λίγα χρόνια παρακολούθησα στην πόλη μας μια εμπνευσμένη διάλεξη του αείμνηστου σύγχρονου φιλοσόφου Γιάννη Θεοδωρακόπουλου ο οποίος τότε τόνισε ότι «Είναι ανόητο να αξιούμε να πιστεύουν και οι άλλοι ότι εμείς πιστεύουμε». Θυμάμαι πόσο σύμφωνο με βρήκε αυτή του φράση, θυμάμαι πόσο επαναστάτησε ο εσώκο-

σμός μου γι' αυτούς που έχουν διαφορετική γνώμη πάνω στο θέμα των ιδεολογιών και δημιουργούνται έτσι τα μίσση και τα πάθη ανάμεσά μας.

Αυτό λοιπόν το άξιο παλληκάρι του Μαργαριτίου εμελε να ενώσει τη μοίρα του στο θάνατο με τους άλλους άξιους Θεσπρωτούς και να στιβάξουν τα κορμιά τους, σ' ένα λάκκο στην Παραμυθιά, μοιράζοντάς τους, οι Γερμανοί κατακτητές, από μια σφαίρα στην καρδιά.

Τον Περικλή, έλαχε η μοίρα μου να αντικρύσω σα πρώτο μου δάσκαλο. Κι ήταν η ηλικία που το παιδί περιεργάζεται και μελετάει το δάσκαλό του, την κάθε του κίνηση, τον κάθε του λόγο, του διαβάζει την ψυχή, τον ζυγίζει και τον βρίσκει τον έναν, τον μοναδικό, τον ανεπανάλητο, τον αλάθητο, τον πιο όμορφο του κόσμου και τον κάνει πρότυπό του. Κι αρχίζει έπειτα και τον μιμείται και θέλει να του μοιάσει και θέλει να τον φθάσει στην καλοσύνη, στην λεβεντιά της ψυχής, στη λεβεντιά του κορμιού και προπαντός στο επάγγελμα. Κι είχα πει τότε θα γίνω δάσκαλος. Μετά ήρθε ο θάνατός του και μας συγκλόνισε.

Θυμάμαι πως με την παιδική μας φαντασία τον θρύλο εκείνο των «49 της Παραμυθιάς» τον φτιάξαμε δικό μας παραμύθι, στα δικά μας μέτρα, όπως εμείς το θέλαμε. Φανταζόμασταν στην πομπή εκείνη προς το θάνατο μπροστά το δάσκαλό μας με σταθερό βήμα ψηλά το κεφάλι να προχωρεί με θάρρος για το θάνατο, όμως όλοι τους με μια πικρία για τον άδικο και πρόορο χαμό τους χωρίς να προλάβουν να πουν το τελευταίο αντίο σ' αγαπημένα τους πρόσωπα που αφήναν πίσω τους. Κι ύστερα τους βλέπαμε με τα μάτια της φαντασίας μας να σηκώνουν ψηλά το κεφάλι και να φωνάζουν «ζήτω η Ελλάδα μας» και στη συνέχεια με το στήθος τρυπημένο από τις ρυπές των Ναζιστών να πέφτουν κάτω και να ποτίζουν άλλη μια φορά το χορταριασμένο από αίμα Ηπειρώτικο χώμα.

Κι έτσι στη ματωμένη αυτή σελίδα της ιστορίας, στο θρύλο εκείνο των «49 της Παραμυθιάς» του έλαχε η θλιβερή μοίρα, να χαι και το Μαργαρίτι το μεριδί του, να χαι και ο δασκαλικός κόσμος το δικό του μεριδί που απλόχερα τους το χάρισε, ο πατριώτης, ο άνθρωπος ο δάσκαλος Περικλής Κακούρης, προσφέροντας ολοκαύτωμα τη ζωή του στον ιερό αυτό βωμό της θυσίας.

Ας είναι οι λίγες ετούτες γραμμές ένα μικρό μνημόσυνο στον αξέχαστο Περικλή, που στέκεται τόσο μακριά στο χρόνο, αλλά και τόσο ολοζώντανος στη μνήμη μας. Κι εκεί ψηλά στους απροσπέλαστους «Χλωρούς τόπους» που αρμενίζει το πνεύμα του, ας νιώσει αγαλλίαση κι ας έχει τη διαβεβαίωση πως κανένας ποτέ δεν θα τον ξεχάσει εκείνον και τους ηρώους συντρόφους του, που ο τύμβος τους σήμερα στην όμορφη Παραμυθιά είναι μια θλιβερή μαρτυρία του ηρωικού θανάτου τους.

ΜΙΑ ΑΠΟΨΗ

Η λίμνη του Καλοδικίου

Είναι η μεγαλύτερη σε έκταση λίμνη του Νομού Θεσπρωτίας και η γραφικότερη σε φυσικές καλλονές. Βρίσκεται στη λεκάνη που σχηματίζεται από τις οροσειρές των βουνών Μαργαριτίου, Μορφατίου και Αγίας Κυριακής-Πάργας. Καλύπτει δε, έκταση 5.000 τετρ. μέτρων περίπου. Χωρίζεται σε δύο τμήματα από ένα γήλοφο, απ' όπου παλαιότερα περνούσε ο δημόσιος δρόμος, που ένωνε την Ηγουμενίτσα, με την Πάργα. Το μεγαλύτερο τμήμα της ανήκει διοικητικά στην Κοινότητα Μαργαριτίου.

Η λίμνη συλλέγει νερα βροχίνα από τα γύρω βουνά και από το οροπέδιο του Μορφατίου, καθώς και πηγαία, που αναβλύζουν μόνιμως σε πάρα πολλά σημεία. Έτσι η λίμνη του Καλοδικίου αποτελεί μόνιμη αποθήκη νερού, μια αστήρευτη πηγή ζωής.

Το ότι υπάρχουν πολλές πηγές, που εφοδιάζουν την λίμνη με άφθονο νερό, αποδεικνύεται από το γεγονός, ότι τα νερά της ρέουν συνεχώς και σταθερά το καλοκαίρι από το σημείο υπερχειλήσεως στο Πυργί, προς τον κάμπο του Ελεθερίου και της Καταβόθρας! Εκεί οι κάτοικοι με πρόχειρες αρδευτικές κατασκευές, ποτίζουν την καλλιεργήσιμη γη τους.

Η λίμνη, και η γύρω περιοχή, είναι συνεχώς πράσινη από τα λογής-λογής υδροχαρή φυτά, που έχουν αναπτυχθεί εκεί. Παλαιότερα κατά τον μήνα Σεπτέμβρη, οι κάτοικοι της περιοχής και ιδίως οι σκηνίτες κατέφευγαν στην λίμνη για να προμηθευτούν ψαθί, με το οποίο έκαμναν τις περίφημες ψάθες ή σκέπαζαν τα κονάκια τους. Για να προστατευθούν από τις πολλές βδέλες, φορούσαν χοντρά σκουτιά, που δεν τα διαπερνούσε η προβοσκίδα της βδέλας.

Όμως η λίμνη παλαιότερα, δεν ήταν μόνο πηγή ζωής αλλά και οδύνης για τους κατοίκους, διότι αποτελούσε εκτεταμένη και μόνιμη εστία ανάπτυξης εντόμων και ιδίως ανωφελών κουνουπιών, γι' αυτό και η περιοχή ήταν μόνιμα ελονοσιόπληκτη.

Το 1937 η λίμνη εμπλουτίστηκε με ειδικά προνυμοφόρα ψάρια, τα περίφημα ιταλικά GAM-BUSIA που καταστρέφουν τα κουνούπια στο νυμφικό και προνυμφικό στάδιο. Τα ψάρια αυτά, που οι ντόπιοι τα λένε «τοίμες» αναπτύχθηκαν ταχύτατα και στην κατοχή απέτελεσαν σπουδαιότατη και εύκολη πηγή τροφής, με πλούσια θρεπτικά συστατικά και με πολλή νοστιμιά.

Η λίμνη του Καλοδικίου υπήρξε επίσης, ανέκαθεν, καταφύγιο ποικίλων θηραμάτων και ως εκ τούτου είναι ο παράδεισος των κυνηγών, διότι σε αντίθεση με τις άλλες λίμνες της περιοχής, αυτή δεν έχει καταβόθρα και συνεπώς, δεν αδειάζει το καλοκαίρι.

Κατά καιρούς πολλοί τοπικοί παράγοντες, καθώς και Δημόσιες Υπηρεσίες, αποβλέποντας σε πρόσκαιρες και αμφίβολες οικονομικές ωφέλειες, μελέτησαν την αποξήρανση της λίμνης, που ευτυχώς μέχρι σήμερα δεν πραγματοποιήθηκε. Έτσι η ωραία αυτή λίμνη δεν κατατμήθηκε ακόμη από τη μάστιγα της μπουλντόζας και των ποικίλων σκαπτικών μηχανημάτων. Παραμένει άθικτη και άσπιλη, όπως την γέννησε η μάνα της η φύση, αναλοιώση για να στολίζει το τοπίο, με τα ωραία της νούφαρα και να θρέφει τους ανθρώπους με τα πολλά και μεγάλα ψάρια της και τα νόστιμα χέλια.

Τελευταία οι σκέψεις για αποξήρανση, της λίμνης επανέρχονται στην επιφάνεια με διάφορες ενέργειες και συνεχίζουν να έχουν πολλούς οπαδούς.

Οι γραμμές αυτές χαραχτηκαν για να πείσουν τους αρμόδιους της Νομαρχίας Θεσπρωτίας, να μην υιοθετήσουν σκέψεις που θα αποβλέπουν στην αποξήρανση της λίμνης, διότι κάτι τέτοιο θα είναι έγκλημα κατά της φύσης.

Η λίμνη του Καλοδικίου μπορεί να αξιοποιηθεί ποικιλότροπα, ακόμη και τουριστικά αρκεί να διατηρήσει τον φυσικό της χαρακτήρα. Έτσι θα εκπληρώνει πιστά την αποστολή που της έταξε η φύση και θα αποδίδει περισσότερα και θετικότερα ωφέλη στην οικολογία του τόπου μας.

Αθήνα 22-1-83

Παναγ. Β. Μήτσος

Μια κουβέντα

Μη ψάχνετε στα φύλλα αυτά, δεν θα τη βρείτε. Όχι γιατί «ο Κουβεντιαστής» δεν κουβεντίασε, αλλά γιατί παραχώρησε τη στήλη του.

Οι παλιές φωτογραφίες του Μαργαριτίου

Το Δ.Σ. της Αδελφότητας όταν αποφάσισε τη συγκέντρωση μεγένθυση και έκδοση των παλιών φωτογραφιών του Μαργαριτίου ήταν σίγουρο ότι επιτελεί έργο ιστορικό. Γι' αυτό παρά τις οικονομικές δυσχέρειες, που πάντα έχουν τα ταμεία των Αδελφοτήτων, χαλάσει ένα σεβαστό ποσό για το σκοπό αυτό, ελπίζοντας ότι από την πώληση των φωτογραφιών θα το επανεισπράξει.

Δυστυχώς παρά τις συνεχείς εκκλήσεις του Δ.Σ. οι Μαργαριτιώτες δεν ανταποκρίθηκαν όπως θα έπρεπε. Μόνο λίγα σελ. αγοράστηκαν μ' αποτέλεσμα το Δ.Σ. να αισθάνεται κατά κάποιο τρόπο τύψεις για την ενέργειά του αυτή, παρ' όλο που πίστευε και πιστεύει στη σκοπιμότητα και ωφελιμότητά της.

Ήλθε όμως σε κάποια στιγμή αναπάντεχα το γράμμα της ΣΤΕΓΗΣ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ, που δημοσιεύουμε, όχι μόνο να ενισχύσει τις απόψεις του Δ.Σ. αλλά να τις επιβραβεύσει και να δώσει κουράγιο για συνέχιση της έρευνας για εύρεση και έκδο-

ση και άλλων φωτογραφιών.

Τώρα είμαστε σίγουροι ότι βρισκόμαστε σε σωστό δρόμο και δεν κάνουμε με τίποτε πίσω, πιστεύουμε δε ότι το Υπουργείο Πολιτισμού θα θελήσει να ενισχύσει υλικά την προσπάθειά μας αυτή.

Με την έκθεση των φωτογραφιών που προγραμματίζουμε στη ΣΤΕΓΗ και στη συνέχεια τη μόνιμη στο Μαργαρίτη σαν αρχή του λαογραφικού μας μουσείου η προσφορά στον τόπο μας θα είναι μεγάλη.

Τότε κι' εσύ Μαργαριτιώτη θα μας πιστέψεις, θα μας δικαιώσεις και θα ζητήσεις να προμηθευτείς τις φωτογραφίες.

Αισθανόμαστε την ανάγκη να ευχαριστήσουμε και μέσα απ' τις στήλες της εφημερίδας μας τόσο εσάς προσωπικά κυρία Τατιάνα Γκρίσιν-Μιλιέξ καθώς και όλο το Διοικητικό Συμβούλιο της ΣΤΕΓΗΣ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ για το γράμμα σας και τη βοήθεια σας. Να ξέρατε πόσο καλό μας κάνατε!!!

Δεν χρειάζεται λεζάντα. Μιλάει μόνη της.

ΟΙ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΠΟΥ ΑΝΤΑΛΛΑΧΤΗΚΑΝ.

Αγαπητοί φίλοι,

Πήραμε το γράμμα και τα θαυμάσια ντοκουμέντα, φωτογραφίες και γραφτά, της αδελφότητας Μαργαριτιωτών.

Πραγματικά σας συγχαιρούμε για τις προσπάθειές που κάνετε να σώσετε ό,τι μπορεί ακόμη να σωθεί από την Ιστορία και τον πολιτισμό από τη μνήμη και τη μνημεία του τόπου σας. Αν ποτέ απ' όλες τις γωνιές της πατρίδας μας να υπήρχαν τέτοιες θαυμάσιες πρωτοβουλίες, οι μοναδικές άλλωστε που μπορούν να σώσουν και να διατηρήσουν τις ρίζες μας.

Τα λόγια βέβαια είναι πολύ ωραία αλλά θάπρεπε να συνοδεύονται και από κάποια χειρονομία που να ενισχύει αυτές τις πρωτοβουλίες.

Δυστυχώς η Στέγη δεν έχει δική της περιουσία ώστε να σας βοηθήσει ή να σας ενισχύσει

χρηματικά. Όμως, θα στείλουε αντίγραφο αυτού του γράμματός μας μαζί με όλα τα ντοκουμέντα που μας στείλατε στο ΥΠΠΕ υποστηρίζοντας το αίτημά σας.

Από μέρους μας είμαστε πρόθυμοι, εφ' όσον θα το επιθυμούσατε και σεις, να κάνουμε μια έκθεση των φωτογραφιών για 10-15 μέρες περίπου στην αίθουσα της Στέγης και ίσως και κάποια ομιλία την ημέρα που θ' ανοίξει η έκθεση, από κάποιο μέλος της αδελφότητάς σας, πράγμα που νομίζουμε πως μπορεί να βοηθήσει και μέσα από τον τύπο τη γενικότερη προβολή του έργου σας και ελπίζουμε και στην υποστήριξη του.

Πολύ φιλικά

Η Πρόεδρος του Δ.Σ.

Της στέγης Καλών Τεχνών και Γραμμάτων

Κυρία Πρόεδρος

Χαρά και ικανοποίηση μας έδωσε το γράμμα σας, όχι μόνο γιατί αναγνωρίστηκε ο μόχθος μας από ένα πνευματικό ίδρυμα σαν το δικό σας, αλλά γιατί μπήκατε στον κόπο να μας απαντήσετε. Μέχρι τώρα σπάνια παίρνουμε απαντήσεις στα γράμματα και τα υπομνήματά μας, προς τις Δημόσιες Υπηρεσίες και τους Οργανισμούς.

Γι' αυτό δεχθείτε ευχαριστίες θγαλμένες από το βάθος της καρδιάς μας.

Είναι αλήθεια πως το πενιχρό ταμείο της Αδελφότητάς μας τινάχτηκε στον αέρα με την έκδοση των φωτογραφιών και τα έξοδα της εφημερίδας που βγαζόμαστε, έτσι που μια οικονομική ενίσχυση είναι απαραίτητη, για να ολοκληρωθεί το έργο των φωτογραφιών, που τελικό σκοπό έχει τη λειτουργία μόνιμης έκθεσής τους στο Μαργαρίτι, σαν αρχή ενός Λαογραφικού Μουσείου.

Θετικότερη όμως προσφορά και απ' αυτή τη χρηματική, θεωρούμε την πρότασή σας για έκθεση των φωτογραφιών στη Στέγη σας, την οποία αποδεχόμαστε με ευγνωμοσύνη. Πιστεύουμε ότι με την καθοδήγησή των καλλιτεχνών της Στέγης οι 50-60 φωτογραφίες που έχουμε μεγενθύνει μέχρι τώρα, θα προετοιμαστούν κατάλληλα τόσο για την εδώ έκθεση όσο και για τη μελλοντική μόνιμη στο Μαργαρίτι.

Μια ομιλία με προβολή και διαφανειών από την πολιτιστική κληρονομία του Μαργαριτίου και κύρια από τα αρχοντικά που χάθηκαν και χάνονται καθημερινά θα αφύπνιζε και θα συγκλόνιζε συνειδήσεις.

Δυστυχώς τον ελεύθερο χρόνο μας τον απορρόφησε η μέριμνα για την προβολή και λύση των ζωτικών προβλημάτων του Μαργαριτίου (Υδρευση - Αποξήρανση - Λύκειο κλπ.) και δεν μπορούσαμε να ασχοληθούμε μεθοδικά και εκτεταμένα με την προβολή και διάσωση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Δεν σας κρύβουμε όμως ότι χωρίς αποτέλεσμα δύσχρονη πάλη για διάσωση και αξιοποίηση του Διοικητηρίου για να στεγάσει και πάλι τις Δημόσιες Υπηρεσίες, μας έφερε απελπισία και απογοήτευση.

Το γράμμα σας μας δίνει το κουράγιο να δραστηριοποιηθούμε και να προετοιμάσουμε για μετά το Πάσχα το υλικό για την ομιλία με προβολή διαφανειών.

Θελήσετε παρακαλώ να μας δώσετε τη χαρά της προσωπικής γνωριμίας και επαφής για ανταλλαγή απόψεων και μεθόδευση της προεργασίας για την έκθεση.

Με φιλικούς χαιρετισμούς,
Βαγγέλης Μπακαγιάννης

Πρόεδρος της Αδελφότητας των Μαργαριτιωτών.

ΤΙ ΕΓΡΑΨΑΝ ΟΙ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

«Η ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ»

ΜΙΑ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑ ΣΤΗΛΗ

Εγκαινιάζουμε απ' αυτό το φύλλο μια νέα στήλη που θα έχει σαν θέμα της τον Τύπο των Αδελφοτήτων. Σκοπός μας να συμβάλουμε στην προώθηση των δεκάδων εφημερίδων που εκδίδουν με πολύ κόπο οι Αδελφότητες και που όπως έχουμε ξαναπεί προσφέρουν έργο σημαντικό και παρ' όλα αυτά παραμένουν αβοήθητες.

Έτσι, καταχωρώντας αποσπάσματα, και σχολιάζοντας αυτές τις εφημερίδες πιστεύουμε ότι κατά κάποιο τρόπο αναγνωρίζουμε τους κόπους και τις θυσίες των ανθρώπων που τις επιμελούνται.

Πιστεύουμε ότι στην πορεία δεν θα παραλείψουμε καμιά απ' αυτές. Παρακαλούμε όμως να μας στέλνονται τακτικά και με ευχαρίστηση θα δεχτούμε προτάσεις και υποδείξεις.

«Π»

Σημειώνουμε...

Μια έκπληξη απ' τα ΝΕΑ ΤΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ. Το εφημεριδάκι που πριν ένα χρόνο στοιχειοθετούνταν στη...γραφομηχανή σήμερα έγινε μια πολυτελής έκδοση.

Το μεγαλύτερο πρόβλημα των εφημερίδων των Αδελφοτήτων είναι το οικονομικό. Όσοι μπορούν ας βοηθήσουν.

Στην καινούργια αυτή στήλη αναδημοσιεύτηκε και το άρθρο απ' τα «ΝΕΑ ΤΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ» με τον τίτλο «ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ».

★ ★ ★ ★

«Ο ΠΕΡΙΔΙΚΙΩΤΗΣ»

«ΝΕΑ ΤΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ»

Σε καλαισθητή εφημερίδα, που όμοια της δεν απαντήσαμε τα τελευταία χρόνια στο χώρο των εκδόσεων Ηπειρωτικών Αδελφοτήτων, μετατράπηκε το μικρό δελτίο «ΝΕΑ ΤΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ», που εκδίδει η αδελφότητα Μαργαριτιωτών. Ήταν πράγματι μια ευχάριστη έκπληξη για μας η αρτιότητα στην εφημερίδα. Δείχνει ότι οι προσπάθειες που καταβάλλουν ο πρόεδρος και τα υπόλοιπα μέλη του Δ.Σ. και οι ώρες που αφιερώνονται για την αδελφότητα και τα «ΝΕΑ ΤΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ» δεν πάνε χαμένες, αλλά αποδίδουν θετικότατο έργο.

Οι εκδόσεις «ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ», «ΝΕΑ ΤΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ», προπολεμικών φωτογραφιών και τα βιβλία «Ο ΠΟΙΗΤΗΣ ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΚΑΚΟΥΡΗΣ» και «Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ-ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ» που με ευθύνη του Βασίλη Κραβίτη προετοιμάζει το Δ.Σ., κατατάσσουν την αδελφότητα Μαργαριτιωτών μεταξύ των πρώτων σ' όλη την Ήπειρο. Αν υλοποιήσουν και τις σκέψεις τους για δημιουργία και λειτουργία

Σ' ευχαριστούμε άλλη μια φορά για τα καλά σου λόγια αγαπητέ φίλε Ηλία Γουρδούκη.

Όπως ξέρεις την κριτική σου, ευχάριστη ή δυσάρεστη, την αποζητάμε πάντοτε γιατί είναι αποτέλεσμα γνώσης, πείρας, προβληματισμού, αγάπης και κύρια ευρύτητας σκέψης που δείγματα της έχουμε πολλά τόσο μέσα απ' τις στήλες του «ΠΕΡΙΔΙΚΙΩΤΗΣ» όσο και απ' τις κατ' ιδία συζητήσεις. Βέβαια γράφο-

Σχολιάζοντας την ενέργεια αυτή της «ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ» ν' ασχοληθεί με τις εφημερίδες των Αδελφοτήτων και να καθιερώσει την καινούργια στήλη που θ' αναφέρεται σ' αυτές, τα «ΝΕΑ ΤΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ» τη θεωρούν θετική προσφορά τόσο προς τις εφημερίδες, όσο και προς τον τόπο μας. Συγχάρουμε λοιπόν κι' ευχαριστούμε την «ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ».

Μακάρι να εύρισκε μιμητές και στις επαγγελματικές εφημερίδες της Ηπείρου για την καθιέρωση παρόμοιων στηλών που θα καταχωρούσαν συστηματικά επιλογή άρθρων απ' τις εφημερίδες των Αδελφοτήτων. «Αλλά οι επαγγελματίες δεν καταδέχονται ν' αντιγράψουν ερασιτέχνες».

Υπάρχουν βέβαια και οι εξαιρέσεις για να επιβεβαιώνεται ο κανόνας.

Και όμως οι εφημερίδες των Αδελφοτήτων αποτέλεσμα μόχθου, θυσίας, πάθους και μερακίου ορισμένων ανθρώπων, συντηρούμενες μόνο απ' τις εισφορές των συμποτριωτών, κύρια των ξενιτεμένων, προσφέρουν πολλά!!!

Αναμφισβήτητα δε βοηθάνε στο ποιοτικό απ' όλες τις απόψεις ανέβασμα του επαγγελματικού τύπου. Εισηγούμαστε: Η ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ να δημοσιεύσει τις διευθύνσεις όλων των εφημερίδων των Αδελφοτήτων για επικοινωνία και ανταλλαγή φύλλων μεταξύ τους. Η «ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ» ας μεθοδεύσει μια σύσκεψη όλων των εκδοτικών γι' ανταλλαγή απόψεων πάνω στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν. Κάτι καλό έβγει απ' τη σύσκεψη αυτή ίσως να είναι η αρχή του εκδοτικού οίκου της Πανηπειρωτικής.

Τα «ΝΕΑ ΤΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ»

για βιβλιοθήκης, Αρχαιολογικού και Λαογραφικού Μουσείου, Φιλαρμονικής, χορευτικού συγκροτήματος, και πετύχουν την ίδρυση Λυκείου στο Μαργαρίτι, θα έχουν επιτελέσει ένα ιστορικό έργο.

Μέσα από τα δυο φύλλα Μάρτιος-Ιουνίου και Ιούλιος διαπιστώνει κανείς την πλούσια πολιτιστική κληρονομία του Μαργαριτίου που από παλιά ήταν η πρωτεύουσα της επαρχίας μας. Εκεί ήταν το Διοικητήριο, εκεί οι Αγάδες εκεί και το μεγάλο παζάρι. Την πλούσια αυτή κληρονομία η αδελφότητα αποφάσισε-όπως φαίνεται από τις ενέργειες της, να τη διασώσει, ώστε να μπορέσουν να τη γνωρίσουν και οι νεότερες γενιές. Είναι μια προσπάθεια δύσκολη και επίπονη αλλά και τόσο ωραία. Σας σφίγγουμε το χέρι φίλοι της αδελφότητας Μαργαριτιωτών για αυτές σας τις ενέργειες.

Όσο για την εφημερίδα σας τα πιο ειλικρινή συγχαρητήρια.

ΗΛΙΑΣ ΓΟΥΡΔΟΥΚΗΣ

ντας για μας κινδυνεύεις... να κατηγορηθεί από τους σωβινιστές και στενούς τοπικούς στές!!!

Αλλά μη φοβάσε, οι κατηγορίες αυτές είναι τίτλος τιμής για σένα. Αν όλοι σκεπτόταν όπως εσύ θα είχαμε φτάσει σε πολλά ψηλά επίπεδα συνεργασίας και απόδοσης. Δε σου κάνουμε φιλοφρόνηση. Οι αλήθειες όμως πρέπει να λέγονται.

Τα νέα της Πανηπειρωτικής

• Την Κυριακή 28 Γενάρη έγινε στην αίθουσα του «ΟΡΦΕΑ» με μεγάλη επιτυχία η καθιερωμένη πια γιορτή της «ΠΙΤΤΑΣ», που οργάνωσε η Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία.

Κατάμεστη όπως πάντα η αίθουσα. Τραγουδούσαν οι Σ. Μπέλλας, Δ. Βάγιας, Π. Αθανασίου, Χ. Φαίου κ.α.

Χόρευαν: Ο λαογραφικός όμιλος «ΚΡΥΣΤΑΛΛΗΝΣ», το συγκρότημα της Πανηπειρωτικής και το Ορφικό Μπαλέτο του Κ. Μπασιή.

Βραβεύτηκαν: Ο Σύλλογος Ηπειρωτών Βελγίου, ο Πανιώνιος διανοητής Τακης Σιωμόπουλος και ο ζωγράφος Κώστας Μαλάμος.

Και του χρόνου!!

• Σε έκτακτη Γενική Συνέλευση των μελών που έγινε στις 12-2-83 ψηφίστηκε η τροποποίηση του καταστατικού της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας.

• Η τακτική Γενική Συνέλευση της Π.Σ. θα γίνει στο κέντρο «ΠΑΡΘΕΝΩΝ» οδός Λαζαίων και Ζαχαριτών 6,8 Κουκάκι στις 13-3-83 μέρα Κυριακή και από τις 8 π.μ. με θέματα:

1. Απολογισμός δράσης του Δ.Σ.
2. Οικονομικός απολογισμός - Έκθεση Εξελκτικής Επιτροπής
3. Αρχαιρείσεις γι' ανάδειξη νέου Δ.Σ. κ.α.

Ε.Ε.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΩΤΗ! ΠΕΙΣΘΗΚΕΣ ΤΩΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΑΞΙΑ ΤΩΝ ΠΑΛΙΩΝ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ;
ΑΓΟΡΑΣΕ ΤΙΣ, ΒΟΗΘΑΣ ΤΟ ΣΤΗΣΙΜΟ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ